

NOMINOWANY DO ACADEMY AWARDS®
VIGGO MORTENSEN

LAUREAT ACADEMY AWARDS®
MAHERSHALA ALI

5

ZŁOTE GŁOBY
N O M I N A C J E

NAJLEPSZY FILM

K O M E D I A L U B M U S I C A L

NAJLEPSZY SCENARIUSZ

NAJLEPSZY REŻYSER

NAJLEPSZY AKTOR
PIERWSZOPLANOWY

NAJLEPSZY AKTOR
DRUGOPLANOWY

INSPIROWANE PRAWDZIwą PRZYJAŃIĄ

GREEN BOOK

Scenariusz lekcji na godzinę wychowawczą dla szkół ponadpodstawowych
TOLERANCJA, AKCEPTACJA, RÓWNOŚĆ, PARTNERSTWO
POSTAWY I WARTOŚCI W FILMIE „GREEN BOOK”

Autorki: Elżbieta Piotrowicz i Anna Równy

W KINACH 8 LUTEGO

Czas realizacji: 45 min.

CELE LEKCJI

Uczeń:

- poznaje lub utrwała terminy dotyczące relacji społecznych;
- posługuje się pojęciami: tolerancja, akceptacja, równość, partnerstwo, ksenofobia, rasizm;
- przywołuje przykłady różnych postaw z życia codziennego oraz z filmu „Green Book”;
- doskonali umiejętności komunikacyjne;
- ćwiczy wyrażanie i uzasadnianie swoich opinii;
- poznaje koncepcję „piramidy nienawiści” Gordona Allporta;
- dostrzega ponadczasowość i uniwersalizm przesłania filmu „Green Book”.

Metody i formy pracy

- praca indywidualna, w parach, z całą klasą;
- pogadanka.

Środki dydaktyczne

- karty pracy
- rzutnik multimedialny, ekran/ tablica interaktywna lub zwykła tablica

Przygotowanie do lekcji

Lekcja poprzedzona jest obejrzeniem filmu Green Book w reż. Petera Farrelly’ego. Przed projekcją filmu, nauczyciel prosi uczniów, żeby zwracali uwagę na aspekty dotyczące relacji między bohaterami i na realia świata w którym żyją. Przypomina (lub wprowadza) pojęcia: rasizm, dyskryminacja rasowa, ksenofobia.

PRZEBIEG LEKCJI

FAZA WSTĘPNA

Nauczyciel zapisuje na tablicy lub wyświetla przygotowane wcześniej pojęcia: tolerancja, akceptacja, równość, partnerstwo, ksenofobia, rasizm i prosi uczniów o krótkie wypowiedzi na ich temat - z czym im się kojarzą, z jakimi zachowaniami, sytuacjami - prosi o przykłady, które nie będą związane z filmem.

FAZA REALIZACYJNA

Nauczyciel zapowiada, że lekcję poświęci zagadnieniom związanym z różnymi aspektami relacji międzyludzkich w kontekście filmu „Green Book”. Żeby zrozumieć problematykę filmu i jego przesłanie, konieczne jest wprowadzenie, przybliżające kontekst historyczny oraz zwracające uwagę na tytuł. W zależności od zespołu uczniowskiego można wspólnie ustalić (przypomnieć) najważniejsze fakty (na podstawie obejrzanego filmu) lub wygłosić pogadankę.

Proponowana pogadanka nauczyciela: Film opowiada historię, która rozgrywa się w Stanach Zjednoczonych w 1962 roku, kiedy obowiązywało tam prawo, które sankcjonowało segregację rasową na południu kraju, określało miejsca w których Afroamerykanie mogli jeść, spać, siadać, robić zakupy, a nawet spacerować. W niektórych miastach nie wolno było im przebywać poza domem po zmroku. Groziło za to aresztowanie. I chociaż w większości stanów nie obowiązywały takie zasady, to jednak zgodnie z prawem nie traktowano równo wszystkich obywateli. Pojawiający się w tytule „Green Book” to nazwa całej serii autentycznych przewodników dla czarnoskórych kierowców, „The Negro Motorist Green Book”, publikowanych corocznie w okresie od 1936 do 1966 roku. Zawierał aktualizowane listy miejsc – hoteli, restauracji, sklepów – w których podróżujący samochodem Afroamerykanie mieli prawo się zatrzymywać. Kiedy prawa segregacji rasowej – tak zwane prawa Jima Crowa – weszły w życie, przewodnik stał się nieoceniony; szczególnie na południu Stanów Zjednoczonych. Dzięki niemu afroamerykańscy podróżnicy mogli uniknąć kłopotów, aresztowań, aktów przemocy i prześladowań na tle rasowym. Kiedy w 1964 roku prezydent Lyndon B. Johnson podpisał ustawę o prawach obywatelskich, znosząc segregację rasową, „Green Book” przestał być użyteczny. Ale w 1962, kiedy rozgrywa się akcja filmu, był jeszcze niezbędny w podróży przez Stany każdemu afroamerykańskiemu obywatelowi. Kierując się jego wskazówkami, bohaterowie przemierzają kraj.

Nauczyciel prosi uczniów, żeby krótko określili, z którymi aspektami omawianych wcześniej pojęć kojarzy im się tytułowa publikacja. Następnie dzieli uczniów na 3 grupy i daje im zadania do wykonania w parach. W ciągu pięciu minut mają się przygotować do krótkich wypowiedzi, w których użyją dwóch (wskazanych przez nauczyciela – **Karta pracy nr 1**) słów z zapisanych na tablicy. Następnie uczniowie przedstawiają głośno przygotowane ustalenia, uzupełniając swoje wystąpienia. Prawdopodobnie te same przykłady pojawią się jako ilustracje różnych pojęć, są one ze sobą nierozzerwalnie powiązane.

Możliwe propozycje uczniów :

Wokół tolerancji i równości: W sensie ekonomicznym - niski status materialny rodziny Tony’ego; problemy finansowe - w kontraście do bogactwa Dona Shirley’a. Poziom życia białych właścicieli ziemskich na południu - w kontraście do ciężko pracujących, biednych robotników. W sensie społecznym - warstwa wyższa, szukająca kontaktu z elitarną sztuką - w kontraście do szoferów, służby domowej, ludzi bawiących się w barze. Scena pierwszego spotkania Tony’ego i Dona - Shirley ubrany w egzotyczny, bardzo bogaty strój siedzi na krześle przypominającym tron, a jego gość jest dużo niżej; traktowanie Dona Shirley’a w trakcie występu na scenie i poza nią.

Wokół ksenofobii i rasizmu: Tony z obrzydzeniem wyrzuca szklanki, z których pili ciemnoskórzy hydraulicy, używa obelżywych określeń wobec ludzi o innym kolorze skóry; pobicie Dona w barze, do którego nie powinien wchodzić według obowiązującego prawa; odmowa obsłużenia afroamerykańskiego gościa w ekskluzywnej restauracji, konieczność korzystania z przewodnika „Green Book”.

Wokół akceptacji i partnerstwa: Ewolucja w relacjach głównych postaci - od rezerwy, niezrozumienia, obcości, poczucia wyższości z obu stron (np. sceny rozmów w trakcie jazdy, stosunek do jedzenia) i wzajemnego krytykowania się - po poczucie odpowiedzialności, uczenie się nawzajem, wspólne jednomyślne decyzje (wyjście z restauracji, zerwanie kontraktu, świadomość konsekwencji finansowych), zobaczenie w drugim człowieku wartościowej istoty.

Nauczyciel rozdaje uczniom w ławkach (praca w parach) **Kartę pracy nr 2**. Prosi uczniów o wskazanie przykładów scen/sytuacji, które pokazują momenty przełomowe w relacji pary głównych bohaterów: W jaki sposób Don i Tony zaczynają okazywać poczucie równości (partnerstwa)? Po 5 minutach wybrane pary uczniów przedstawiają wyniki swojej pracy.

FAZA PODSUMOWUJĄCA

Nauczyciel prosi o udzielenie odpowiedzi na pytania (nie tylko w kontekście omówionego filmu):

1. Co, i w jaki sposób, sprzyja powstawaniu nietolerancji i ksenofobii?
2. Dzięki czemu możliwa jest tolerancja, równość, partnerstwo?

Po wypowiedziach uczniów rysuje lub wyświetla „piramidę nienawiści” Gordona Allporta (**Karta pracy nr 3**). Wyjaśnia, że jest to jeden z modeli eskalacji zachowań ksenofobicznych (zawierający pięciostopniową skalę uprzedzeń), zaproponowany w latach 50. przez amerykańskiego psychologa. Obecnie często używa się tego modelu dla analizowania mechanizmów funkcjonowania totalitaryzmów, ale można go również odnieść do omawianego filmu i do tego, co dzieje się we współczesnej rzeczywistości.

Jako zadanie domowe prosi o odnalezienie tej wizualizacji w Internecie i przemyślenie, jak można ją powiązać z filmem „Green Book” oraz różnymi aspektami ich wiedzy o świecie?

TOLERANCJA

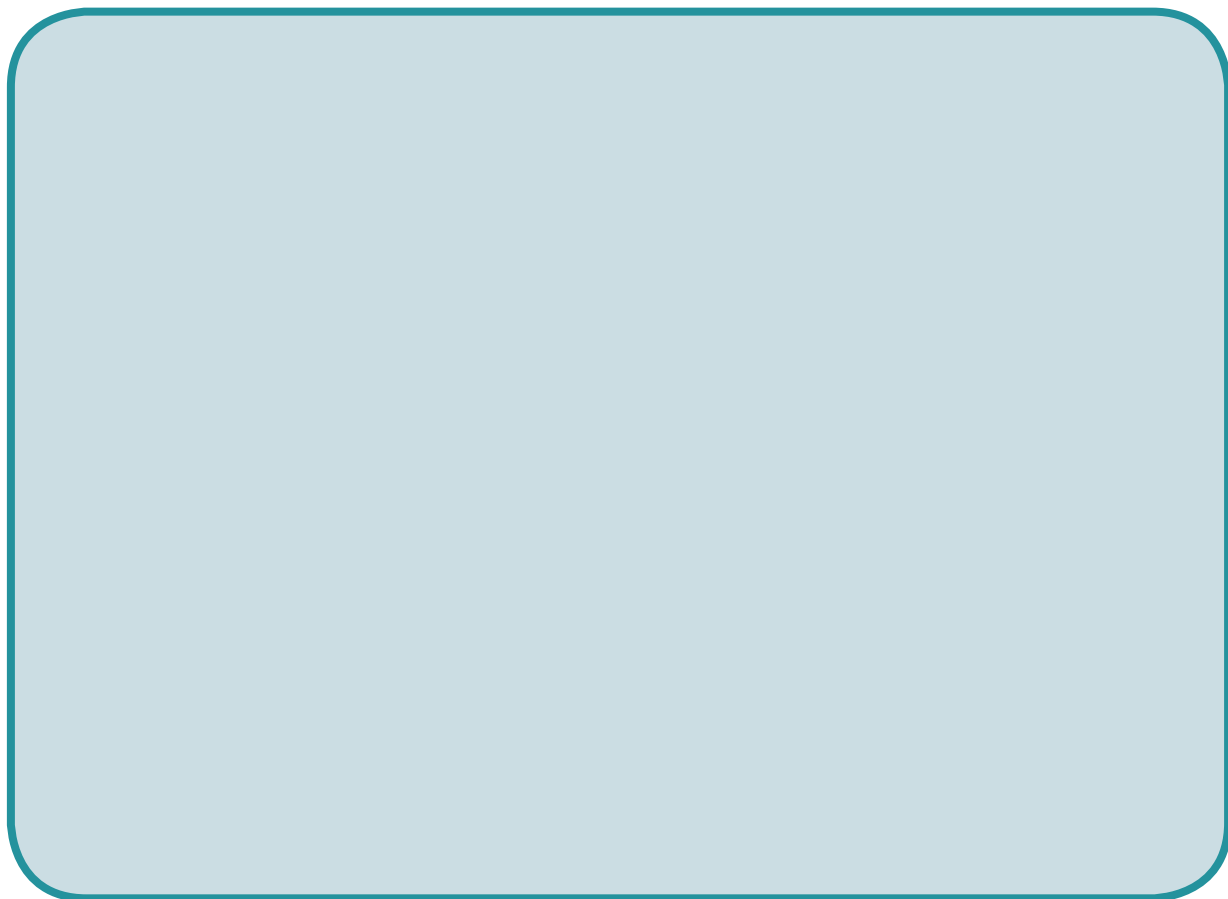
AKCEPTACJA

RÓWNOŚĆ

PARTNERSTWO

KSENOFOBIA

RASIZM

Don

1.

2.

3.

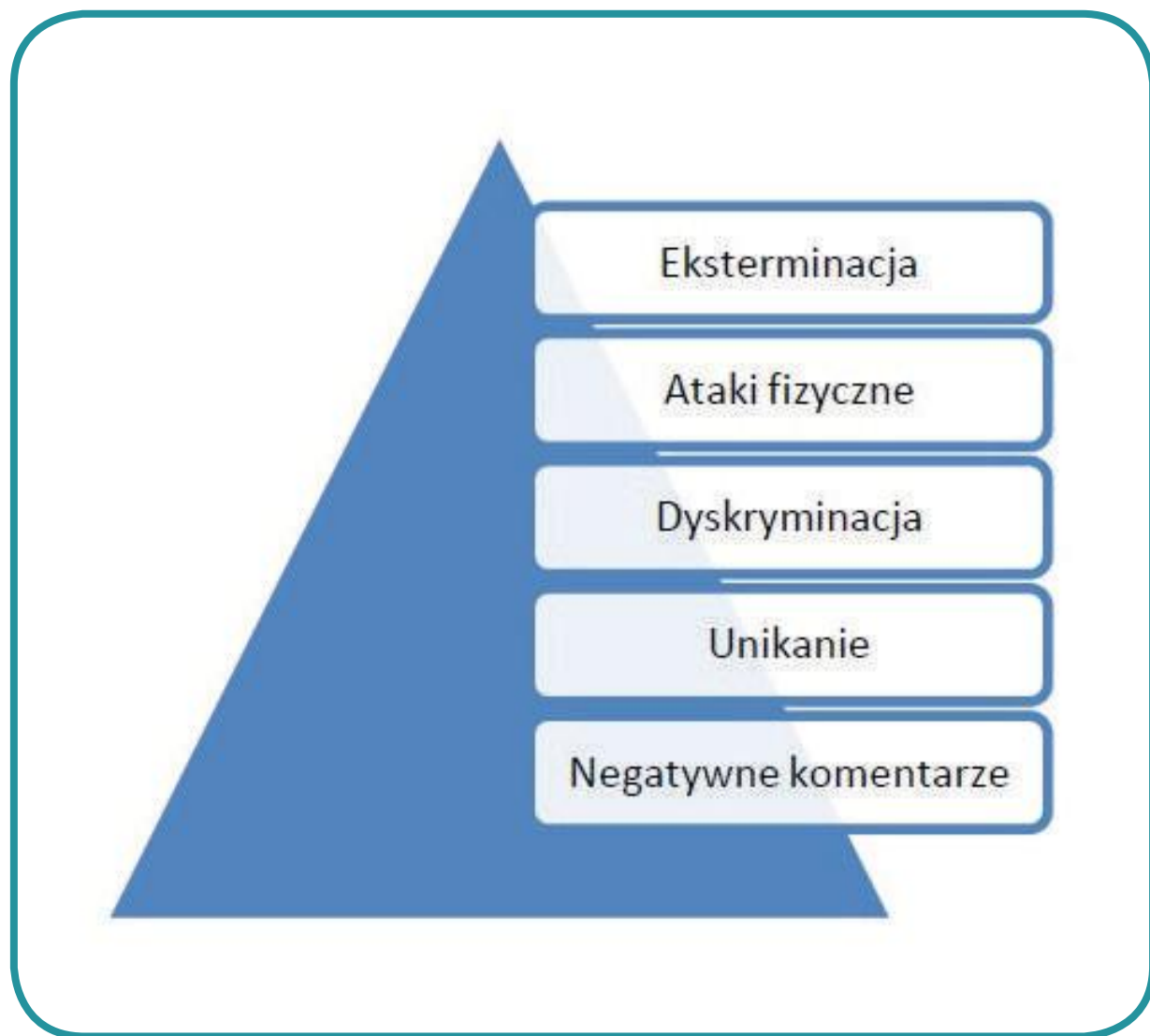

Tony

1.

2.

3.

Źródło: <https://rownosc.info/dictionary/ksenofobia/>